

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/114/2023
Identifikačné číslo spisu:	2216207111
Dátum vydania rozhodnutia:	31.07.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:2216207111.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu C. J., nar. XX. O. XXXX, B. I. XXX, zastúpený REKEN & PARTNERS Law Firm s. r. o., Tichá 45, Bratislava IČO: 36 783 188, proti žalovaným: 1/ Ing. U. P., nar. XX. O. XXXX, Z. T. XXXX/X, B. S., zastúpený advokátkou JUDr. Natália Kubáňová, Zsigmonda Móricza č. 5707/8, Dunajská Streda, 2/ METEOR - D.S., s.r.o., Veľké Dvorníky 246, IČO 36 249 718, zastúpený advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Peružek, s.r.o., Hollého 20, Hlohovec, IČO: 47 256 371, 3/ NEA - PLAST EU, s.r.o., Kračanská cesta 5943/40, Dunajská Streda, IČO: 46 521 241, 4/ D. G., nar. XX. W. XXXX, I. Q. XXXX/XX, B. S., zastúpená advokátom Mgr. Lajosom Mesarosom, PhD., Alžbetínske námestie 328, Dunajská Streda, 5/ Z. R., nar. XX. O. XXXX, I. Q. XXXX/XX, B. S., zastúpený advokátom Mgr. Lajosom Mesarosom, PhD., Alžbetínske námestie 328, Dunajská Streda, o určenie vlastníctva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 5C/145/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 28. septembra 2022 sp. zn. 26Co/76/2021, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu Trnave z 28. septembra 2022 sp. zn. 26Co/76/2021 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Dunajská Streda (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 20. októbra 2020, sp. zn. 5C/145/2016 - 610 rozhodol tak, že: Súd žalobu z a m i e t a . (výrok I.) Žalovaným v 1/ až v 5/ rade sa priznáva nárok na náhradu trov konania vo výške 100%. (výrok II.) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku v samostatnom uznesení. (výrok III.)

1.1. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že, medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného 1/ bola dňa 18. 07. 2013 uzavretá kúpna zmluva, podpísaná žalovaným 1/, overená, úradne osvedčený podpis kúpnej zmluvy, na základe ktorej zmluva nadobudla platnosť a účinnosť, pričom návrh na vklad vlastníckeho práva predmetnej zmluvy od jej uzavretia podaný nebol. Žalobca mal za to, že nebolo oprávnením žalovaného 1/previesť vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam na tretie osoby a nemohli byť dobromyseľní, ktorá skutočnosť bránila nadobudnutiu vlastníckeho práva treťou osobou. Súd postupujúc v zmysle ust. § 140 ods.1 až 3 Civilného sporového poriadku uznesením dňa 14. 02.

2020 pripustil zmenu petitu žaloby. Naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva žalobcu k predmetným nehnuteľnostiam odôvodnil skutočnosťou, že uzavretím kúpnej zmluvy dňa 18. 07. 2013, hoci nezavkladovanej, táto nadobudla pre strany platnosť aj účinnosť jej podpísaním.

1.2. Žalobca ako kupujúci a žalovaný 1/ ako predávajúci, uzavreli dňa 18. 07. 2013 kúpnu zmluvu, ktorou žalovaný 1/ mal odpredať žalobcovi nehnuteľnosti identifikované v čl. I. nachádzajúce sa v katastrálnom území K.É. B., vedené na LV č. XXX, pozemky registra „E“ Parcela číslo 212/1, orná pôda o výmere 7423 m², parcela číslo 213/1, trvalé trávne porasty o výmere 320 m², parcela číslo 214/11 orná pôda o výmere 5028 m² v podiele 107/1000 + 393/1000, LV č. XXX parcela číslo 153 orná pôda o výmere 6661 m² v podiel 1/6, LV č. XXX, parcela číslo 316/4 orná pôda o výmere 8632 m² v podiel 1 + 1, LV č. XXX parcela číslo 169/2 orná pôda o výmere 27 173 m² v podiele 2/36, LV č. XXX parcela číslo 201 orná pôda o výmere 5075 m², parcela číslo 202 trvalé trávne porasty o výmere 381 m², parcela číslo 203 orná pôda o výmere 5420 m² v podiel 1/6, LV č. XXX parcela číslo 332 orná pôda o výmere 7406 m² v podiel 5/48 + 5/48, LV č. XXX parcela číslo 199 orná pôda o výmere 3906 m², parcela číslo 200 orná pôda o výmere 5600 m² v podiel 5/48 + 5/48, LV č. XXX, parcela číslo 147/11 orná pôda o výmere 14 556 m² 1/6, LV č. 811 parcela číslo 142 orná pôda o výmere 2827 m², parcela číslo 143 orná pôda o výmere 442 m², parcela číslo 144 orná pôda o výmere 9888 m² v podiele 1, LV č. XXX parcela číslo 195/1 orná pôda o výmere 5478 m², parcela číslo 196/11 trvalé trávne porasty o výmere 421 m², parcela číslo 197/1 orná pôda o výmere 6035 m², parcela číslo 209 orná pôda o výmere 5057 m², parcela číslo 210 trvalé trávne porasty o výmere 360 m², parcela číslo 211 orná pôda o výmere 7107 m², parcela číslo 266 orná pôda o výmere 4762 m², parcela číslo 267 orná pôda o výmere 4655 m², parcela číslo 277 orná pôda o výmere 8880 m² v podiel 1/12, LV č. XXX parcela číslo 293/2 orná pôda o výmere 421 m², parcela číslo 294/2 orná pôda vo výmere 17.080 m² v podiel 1/15, LV č. XXX parcela číslo 166/101 orná pôda o výmere 169 m², parcela číslo 166/102 orná pôda o výmere 6873 metrov štvorcových v podiel 1/45, LV č. XXX parcela číslo 172 orná pôda o výmere 15.890m² v podiel 1/45, LV č. XXXX parcela číslo 154 lesné pozemky o výmere 12.391 m² v podiele 279/750 + 221/750, LV č. XXXX parcela číslo 167/301 orná pôda o výmere 110 m², parcela číslo 167/302 orná pôda o výmere 4386 m², parcela číslo 167/401 orná pôda oddýchnime 281 m², parcela číslo 167/402 orná pôda o výmere 12.897 m², parcela číslo 167/403 orná pôda o výmere 7 m² a parcela číslo 288/1 orná pôda o výmere 17 433 m² v celosti, LV č. XXXX parcela číslo 198 orná pôda o výmere 6938 m² v podiele 1/6, LV č. XXXX parcela číslo 146 lesné pozemky o výmere 1615 m² v podiele 1/12 + 1/12, LV č. XXXX parcela číslo 148/246 orná pôda o výmere 563 m², parcela číslo 148/282 orná pôda o výmere 240 m² v podiele 6504/8030, LV č. XXXX parcela číslo 1784 orná pôda o výmere 11.175 m² v podiele 1/45.

1.3. V zmysle čl. II. žalovaný prevádzal ideálny podiel a kupujúci kupoval do výlučného vlastníctva nehnuteľnosti vedené v katastrálnom území K. B., obec K. B., pozemky v registri „E“ vedené LV č. XXX parcela číslo 212/1 orná pôda o výmere 7423m², parcela číslo 213/1 trvalé trávne porasty o výmere 320m², parcela číslo 214/1 orná pôda o výmere 5028m² v podiele 107/1000 + 393/1000, LV č. XXX parcela číslo 150 orná pôda o výmere 6661m² v podiele 1/6, LV č. XXX parcela číslo 316/4 orná pôda o výmere 8632m² v podiele 1 + 1, LV č. XXX parcela číslo 169/2 orná pôda o výmere 27 173m² v podiele 2/36, LV č. XXX parcela číslo 201 orná pôda o výmere 5075m², parcela číslo 202 trvalé trávne porasty o výmere 381m², parcela číslo 203 orná pôda o výmere 5420m² v podiele 1/6, LV č. XXX, parcela číslo 332 orná pôda o výmere 7406m² v podiele 5/48 + 5/48, LV číslo XXX, parcely číslo 199 orná pôda o výmere 3906m², parcela číslo 200 orná pôda o výmere 5600m² v podiele 5/48 + 5/48, v LV číslo XXX, parcela číslo 147/1 orná pôda vo výmere 14 556m² v podiele 1/6, LV číslo XXX parcely číslo 142 orná pôda o výmere 2827m², parcela číslo 143 orná pôda o výmere 442m², parcela číslo 144 orná pôda o výmere 9888m² v podiele 1/2 , LV číslo XXX, parcely číslo 195/11 orná pôda o výmere 5478 metrov štvorcových, parcela číslo 196/11 trvalé trávne porasty o výmere 421 metrov štvorcových, parcela číslo 197/1 orná pôda o výmere 6035 metrov štvorcových, parcela číslo 209 orná pôda o výmere 5057 metrov štvorcových, parcela číslo 210 trvalé trávne porasty o výmere 360 metrov štvorcových, parcela číslo 211 orná pôda o výmere 7107m², parcela číslo 266 orná pôda o výmere 4762m², parcela číslo 267 orná pôda o výmere 4255m², parcela číslo 277 orná pôda o výmere 8880m², LV číslo XXX, parcela číslo 293/2 orná pôda o výmere 421 metrov štvorcových, parcela číslo 294/2 orná pôda o výmere 17 080m² v podiele 1/15 v, LV číslo XXX, parcela číslo 166/101 orná pôda o výmere 169m², parcela číslo 166/102 orná pôda o výmere 6873m² v podiele 1/45, LV číslo XXX,

parcela číslo 172 orná pôda o výmere 15 890m² v podiele 1/45 v, LV číslo XXXX, parcela číslo 154 lesné pozemky o výmere 12 391m² v podiele 279/750 + 221 /750, LV číslo XXXX, parcela číslo 167/301 orná pôda o výmere 110m², parcela číslo 167/103 orná pôda o výmere 4386m², parcela číslo 167/401 orná pôda o výmere 281m², parcela číslo 167/402 orná pôda o výmere 12 897m², parcela číslo 167/403 orná pôda vo výmere 7m², parcela číslo 288/1 orná pôda o výmere 17 433m² v celosti, LV číslo XXXX, parcela číslo 198 orná pôda o výmere 6938m² v podiele 1/6, pozemky registra „C“ vedené na LV číslo XXXX, parcela číslo 146 lesné pozemky o výmere 1615m² v podiele 1/12 + 1/12, LV číslo XXXX, parcela číslo 148/246 orná pôda o výmere 563m², parcela číslo 148/282 orná pôda o výmere 240m² v podiele 6504/803 a pozemky registra „E“ vedené na LV číslo XXXX, parcela číslo 1784 orná pôda o výmere 11 175m², za dohodnutú kúpnu cenu 20.000 eur v zmysle článku III, ktorá mala byť zaplatená v deň podpisu tejto zmluvy. Návrh na vklad do katastra nehnuteľností mala odovzdať kupujúci. V zmysle článku IV správny poplatok z návrhu na vklad do katastra nehnuteľností mal uhradiť kupujúci. Predmetná zmluva bola overená matrikou na Obecnom úrade K. B. dňa 18. 07. 2013, overením podpisu predávajúceho.

1.4. Zo správy Okresného úradu Dunajská Streda zo dňa 16. 11. 2017 vyplynulo, že v roku 2014 v katastrálnom území K. B. bol vyhotovený projekt pozemkových úprav, kde v rámci toho pôvodné vlastnícke práva k nehnuteľnostiam obvodu pozemkových úprav zanikli, vlastníci podľa registra nového stavu nadobúdali vlastníctvo k pozemkom podľa rozdeľovacieho plánu. Pôvodne EKN, CKN parcely v obvodu pozemkových úprav boli vymerané pod novými parcelnými číslami. Podľa schváleného rozdeľovacieho plánu pozemkových úprav boli vyhotovené geometrické plány, ktorým sa zlúčili pôvodnej parcely a podľa registra nového stavu bol vytvorený nový súbor geodetických informácií. Na základe tohto rozdeľovacieho plánu EKN parcely vedené na pôvodných LV zanikli, parcely boli prečíslované k a podľa schváleného registra pozemkových úprav v súlade spoluvlastníckych podielov boli zapísané do novo vytvorených LV v prospech jednotlivých vlastníkov, s tým, že pôvodné listy vlastníctva boli zrušené. V tomto smere rozhodol Okresný úrad Dunajská Streda č. sp. zn. F., zápis do katastra nehnuteľností pod č. Z 4791/14, ktorým bol schválený operát pozemkových úprav v katastrálnom území K. B.. Na základe týchto úprav na novo vytvorené CKN parcely číslo 474, 411, 420, 431, 447, 453, 474, 527, 547, 921 boli založené nové listy vlastníctva číslo XXXX a XXXX v prospech Ing. U. P., s tým, že pôvodné listy vlastníctva okrem listu vlastníctva číslo XXX boli zrušené. V súvislosti s genézou prevodu nehnuteľnosti uviedli, že v roku 2014 na základe kúpnej zmluvy zavkladovanou pod číslom V 8629/2014 žalovaní 1/ previedol spoluvlastnícky podiel k parcele číslo 1460 a 1236, vedené na LV č. XXX, na LV číslo XXXX v prospech žalovaného 2/. V prípade CKN parcely 548, pôvodne vedené na LV číslo XXXX, teraz LV XXXX, bol vykonaný zápis zmeny v prospech vlastníčky na základe dedičského rozhodnutia 13D 42/2017, ktorá vlastníčka na základe zámennej zmluvy previedla svoje vlastnícke práva na žalovaného 3/, ktorý následne na základe zámennej zmluvy túto nehnuteľnosť previedol na žalovaného 2/, ktorý vklad vedený pod číslom V 4995/15. V prípade parcely číslo 148/246 bola parcela rozdelená, vytvorené nové parcely číslo 148/246 o výmere 560 m² a parcela číslo 148/282 o výmere 240m², keď žalovaní 1/ odkúpil od obce K. B.D. spoluvlastnícky podiel obce 6504/8030, ktorý v tom istom roku spoluvlastnícky podiel previedol na Š. Z., ktorý ich následne v roku 2015 nehnuteľnosť previedol na Y. K. X.. Z., vklad realizovaný pod číslom V 5896/15, ktorá pozemky neskôr odpredala do podielového spoluvlastníctva žalovaných 4/ a 5/.

1.5. Žalovaný 1/ je podielovým spoluvlastníkom 1/45, nehnuteľnosti vedenej na LV č. XXXX, pozemky registra „E“, parc.č. 1784, orná pôda o výmere 11.175m², na základe vkladu vlastníckeho práva pod č. V 5828/11 a výlučným vlastníkom nehnuteľností vedené na LV č. XXXX, kat územia K. B., pozemky registra „C“, parc. č. 447 orná pôda o výmere 9019 m² a parc. č. 453 orná pôda o výmere 1524m², titulom nadobudnutia na základe rozsudku okresného súdu Dunajská Streda sp.zn.12C/11/2016, zapísané pod č. Z-538/2019, predmetom ktorého konania boli nehnuteľnosti vedené na LV č. XXX, LV č. XXXX, len parcely registra „C“, kde žalovaný 1/, ako žalobca, žaloval žalovaných 2/ a 3/ o určenie vlastníckeho práva.

1.6. V súvislosti s vypracovaním kúpnej zmluvy z 18. 07. 2013 vypovedal v rámci vyšetrovania vedené Okresným riaditeľstvom PZ v Dunajskej Strede, odbor kriminálnej polície, 2. oddelenie vyšetrovania pod sp. zn. ČVS: ORP-488/2-VYS-DS-2015 otec žalobcu C. J. st., ktorý v zápisnici o výpovedi svedka dňa 21. 10. 2015 potvrdil, že uvedenú zmluvu spísal on, bolo jeho rozhodnutím návrh na vklad vlastníckeho práva nepodať, po konzultácii s informovaným zamestnancom katastrálneho úradu, keď v súvislosti s

uvedenými pozemkami okrem iného, prebiehali od roku 2009 do 2013 pozemkové úpravy, pričom sa pripravoval zákon o možnosti nadobudnutia poľnohospodárskych pozemkov len osobami podnikajúcimi viac ako tri roky, čo žalobca, syn svedka, v rozhodnom čase nespĺňa. Táto okolnosť mal viesť k uzavretiu kúpnej zmluvy medzi žalovaným 1/ a žalovaným 2/, v rozsahu kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným 1/. Aj uvedenú kúpnu zmluvu koncipoval svedok, otec žalobcu, podpísanie a overenie podpisu predávajúceho prebehlo na matrike obecného úradu vo K. B.. Prevod nehnuteľností dôvodil dlhmi, ktoré mal mať žalovaný 1/ voči jeho osobe približne v sume zodpovedajúcej kúpnej cene dojednanéj v zmluve.

1.7. Nepreukázaná existencia naliehavého právneho záujmu v čase rozhodovania súdu vedie k zamietnutiu určovacieho návrhu. Je teda nutné, aby tento naliehavý záujem jestvoval v čase rozhodovania súdu 1. inštancie.

1.8. Žalobca sa žalobou domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré mal nadobudnúť na základe kúpnej zmluvy uzavretej so žalovaným 1/, ktorej vklad vlastníckeho práva nebol nikdy realizovaný, keď návrh na vklad nebol podaný ani predávajúcim ani kupujúcim, hoci zmluvu spísal kupujúci. V zmysle kúpnej zmluvy zo dňa 18. 7. 2013 bola v časti III. dojednaná kúpna cena 20.000 eur, ktorá mala byť zaplatená predávajúcim mu v deň podpisu zmluvy a podľa časti II. zmluvy vklad do katastra nehnuteľností mal realizovať kupujúci, žalobca. Rovnako správny poplatok z návrhu na vklad do katastra nehnuteľností mal uhradiť kupujúci v zmysle dojednania článku IV zmluvy. Podaním návrhu na vklad vlastníckeho práva nikdy nedošlo, čo potvrdil sám žalobca v písomnej žalobe. Naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva dôvodil samotnou skutočnosťou existencie platne uzavretej kúpnej zmluvy. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca od podpísania zmluvy dňa 18. 07. 2013 nepodal návrh na vklad vlastníckeho práva na Okresný úrad katastrálny odbor Dunajská Streda, vtedy Správu katastra Dunajská Streda, hoci sa k tomuto úkonu zaviazal priamom v kúpnej zmluve, pričom tento úkon mohol zrealizovať, keď si bol vedomí prekážky v dôsledku prebiehajúcich pozemkovoprávných úprav v katastri obce K. B., čo ho zabrzdiло návrh na vklad podať. Po právoplatnosti konania ohľadom pozemkových úprav v roku 2014, naďalej návrh na vklad nepodal, keď došlo k zmene údajov oproti uvedeným v kúpnej zmluve, ktoré pôvodné parcelné čísla a parcely boli zrušené a nahradené novými, ktoré údaje predmetná zmluva už neobsahovala. Vzhľadom na nejednotný názor v súvislosti s uplatnením ustanovenia § 47 ods. 2 Obč. zákona odstúpenia, keď po uplynutí troch rokov od uzavretia zmluvy nebol podaný návrh na vklad vlastníckeho práva, platí nevyvrátiteľná domnienka o odstúpení od zmluvy, hoci prejav vôle o odstúpení je jednostranný prejav vôle, uvedená domnienka je domnienka obojstranného odstúpenia od zmluvy. Uplynutím trojročnej lehoty počítanej od uzavretia zmluvy platí, že účastníci od zmluvy odstúpili, a týmto okamihom stratí zmluva zároveň aj platnosť. V prípade zmluvy o prevode nehnuteľností sa názory na túto otázku rozchádzajú pokiaľ ide o uplatnenie ustanovenia § 47 Občianskeho zákona. Podľa prevažujúceho názoru sa ustanovenie § 47 Občianskeho zákona netýka zmlúv o prevodoch nehnuteľností. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozsudku z 28. 2. 2006, sp. zn. 2Cdo/184/2005 a v rozsudku sp. zn. 2Cdo/124/2003, dospel k záveru, že „rozhodnutie správy katastra o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nie je rozhodnutím, s ktorým by zákon spájal vznik účinnosti zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Účinky vkladu podľa § 133 ods. 2 Občianskeho zákona spočívajú v nadobudnutí vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, t. j. vo vecno-právnych následkoch a nie obligačno-právnych následkoch (účinnosť) zmluvy, ktoré nastali platným prijatím návrhu na uzavretie zmluvy“ (R 59/2007). Odlišný záver prijal správny senát Najvyššieho súdu SR v rozsudku z 31. 7. 2007, sp. zn. 3Sžo/17/2005. K rovnakému záveru dospel Ústavný súd Českej republiky, ktorý vo svojom náleze zo dňa 12. 6. 2000 sp. zn. I. ÚS 331/1998 konštatoval, že pri odplatných prevodoch nehnuteľností je potrebné oddeliť záväzkovo právne (obligačne) účinky predaja vyvolaný kúpnu zmluvou od vecno-právnych účinkov vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, ktorými sa konštituuje vlastníctvo k nehnuteľnej veci. K účinkom vkladu môže dôjsť len následne po účinkoch vyvolaných zmluvou, pretože ku vkladu dochádza na základe zmluvy. Preto k dojednaniu v kúpnej zmluve, že „zmluva nadobúda účinnosť dňom vkladu do katastra nehnuteľností“, nemožno prihliadať, pretože tu ide o podmienku, ktorej splnenie je nemožné. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky z 28. 2. 2007, sp. zn. 30Cdo/115/2006 vyplynulo, že ustanovenie § 47 Občianskeho zákona sa stalo obsolventným v dôsledku novely zákona číslo 509/1991Zb. a preto sa neuplatní po 1. 1. 1992. Preto napríklad v prípade aktuálneho návrhu na vklad vlastníckeho alebo iného práva do katastra nehnuteľností nemožno uplatniť ustanovenie § 47 ods. 2 Občianskeho zákona v

platnom znení. Neuplatňuje sa tak ani trojročná lehota na podanie návrhu od vzniku zmluvy, ani iné ďalšie dôsledky z tohto ustanovenia. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, v prípade kde nedošlo k prevodu vlastníckeho práva k časti nehnuteľnosti na tretie osoby, rovnako žalobca nemá naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, kde zákon neobmedzuje možnosť podať návrh na vklad vlastníckeho práva, aj po uplynutí troch rokov od uzavretia zmluvy. Žalobca návrh na vklad, na ktorý bol oprávnený v súlade s dojednaním so zmluvou, nepodala, keď spísal zmluvu, respektíve jeho otec, na nehnuteľnosti, ktoré neskôr svojím označením zanikli, ktoré by nebolo možné vzhľadom na nový stav evidencie nehnuteľností v katastri obce K. B. zapísať. Žalobca v ďalšom neinicioval uzavretie novej zmluvy so žalovaným po ukončení pozemkovo právnych úprav, hoci tak urobiť mohol, keď si bol vedomý, že nespĺňa podmienky na nadobudnutie poľnohospodárskych pozemkov samostatne hospodáriaceho roľníka a po dobu troch rokov, čo sám potvrdil, respektíve jeho otec.

1.9. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu o platnosti a účinnosti kúpnej zmluvy od momentu jej akceptácii oboma stranami, je potrebné konštatovať, že z platnej zmluvy vznikajú pre jej účastníkov obligácne právne účinky, t. j. obsah zmluvy sa stáva pre účastníkov zmluvy rovnako a bezpodmienečne záväzným (účinnosť zmluvy). Účinnosť zmluvy nastáva teda súčasne so vznikom platnej zmluvy, pokiaľ zákon (§ 47 Občianskeho zákona) alebo dohoda strán neustanovujú inak. Rozhodnutie Správy katastra o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nie je rozhodnutím, s ktorým by zákon spájal vznik účinnosti zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnej veci. Účinky vkladu podľa ustanovenie § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka spočívajú v nadobudnutí vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, t. j. vo vecno-právnych následkoch, a nie obligačno-právnych následkoch (lebo účinnosti) zmluvy, ktoré nastali platným prijatím návrhu na uzavretie zmluvy (§ 44 ods. 1 Občianskeho zákona) (porovnaj rozsudok NS SR 2Cdo/124/2003). Poukazujúc však na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veciach ktoré mali meritum vecí podobný ako predmetná vec, pokiaľ ide o prevod nehnuteľnosti na tretie osoby, dospel k záveru, že ak predávajúci porušil zmluvnú povinnosť vyplývajúcu z kúpnej zmluvy, podľa, ktorej v katastri nehnuteľností nebolo vložené vlastnícke právo a tú istú nehnuteľnosť ďalšou zmluvou prevedie na iného, nemá toto porušenie za následok neplatnosť v poradí druhej kúpnej zmluvy v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej bol v katastri nehnuteľností povolený vklad vlastníckeho práva. Ten, kto bol dvojitém scudzením poškodený, má nárok na náhradu vzniknutej škody podľa všeobecných ustanovení o zodpovednosti za škodu (§ 420 a nasledujúce Občianskeho zákona). Najvyšší súd Slovenskej republiky v odôvodnení uvedeného rozhodnutia, okrem iného, uviedol, že je síce pravda, že v čase uzavretia ďalšie zmluvy bola zmluvná voľnosť jej účastníkov už obmedzená, lebo v tom čase ešte nebolo právoplatne ukončené konanie o vklad vlastníckeho práva v zmysle skoršej zmluvy, porušenie uvedenej povinnosti, ale nemá za následok neplatnosť nasledujúceho právneho úkonu, ktorým predávajúci previedol tú istú nehnuteľnosť na niekoho iného. Ak totiž bola scudzená nehnuteľnosť zmluvou viac subjektom alebo, ak bola tá istá nehnuteľnosť prevádzaná dvakrát (respektíve viac krát), stane sa jej vlastníkom ten, komu ako prvému bol povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľnosti Rozsudok NS SR z 30. 01. 2001, sp. zn. 1Cdo/31/2000.

1.10. K uzavretiu zmluvy dochádza okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť § 44 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákona. Z uvedeného teda vyplýva, že ak riadne a včasné prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť, došlo k zhode vôle zmluvných strán a zmluva je uzavretá. Od uzavretia zmluvy sú jej účastníci vzniknutými právami a povinnosťami viazaní. V prípade, ak je predmetom zmluvy prevod vlastníckeho práva alebo iného vecného práva k nehnuteľnosti, vlastnícke právo (iné vecné právo/ k prevádzanej nehnuteľnosti sa nenadobúda účinnosťou zmluvy. Samotnou zmluvou totiž vlastnícke alebo iné vecné právo nevznikne, ale nadobúdateľovi vzniká záväzkový nárok požadovať od prevodcu predovšetkým prevedenie vlastníckeho práva k veci. Vlastnícke právo či iné vecné právo k nehnuteľnosti vznikne až vkladom do katastra nehnuteľnosti na základe rozhodnutia správy katastra (toho času katastrálneho odboru okresného úradu/ o povolení vkladu (§ 133 ods.2 Občianskeho zákona, porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/124/2003) .

1.11. Naliehavý právny záujem v zmysle § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku sa viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu. Určovacia žaloba nie je spravidla opodstatnená najmä vtedy, ak

vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva, alebo, ak požadované určenie má povahu len predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je (nie) právny vzťah alebo právo.

1.12. Ak sa zmluvou prevádza vlastnícke právo k nehnuteľnosti, ktoré je evidované v katastri nehnuteľnosti, právnym spôsobom nadobudnutia vlastníckeho práva je vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľnosti. To znamená, že pri zmluvnom prevode vlastníctva k nehnuteľnosti vyžaduje zákon existenciu dvoch právnych skutočností, a to právny dôvod nadobudnutia vlastníckeho práva, ktorou je kúpna zmluva smerujúca k prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a právnym spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva, ktoré nastávajú vkladom práva do katastra, ktorou zmluva nadobúda vecno-právny účinok. Vklad vlastníckeho práva je rozhodujúci pre okamih prechodu vlastníckeho práva. Právnym spôsobom nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti potom v zmysle § 133 ods. 2 občianskeho zákona vklad odhlási ľudského práva do katastra nehnuteľností, platí podľa uvedenej právnej úpravy bez výnimky, pokiaľ ide o pozemky. Vkladom vlastníckeho práva k nehnuteľnosti do katastra vstupuje nový vlastník do všetkých práv a povinností pôvodného vlastníka, nevstupuje však do práv pôvodného vlastníka pred podaním návrhu na vklad, lebo nie je právnym nástupcom predávajúceho. Občiansky zákonník i zákona o katastri nehnuteľnosti vychádzal teda zo zásady intabulácie, t. j. vecné právo sa nadobúda až vkladom práva do evidencie nehnuteľnosti.

1.13. Na základe vykonaného dokazovania v súvislosti s preukázaním naliehavého právneho záujmu žalobcu na určenie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, súd mal za to, že žalobca nepreukázal v priebehu konania naliehavý právny záujem na tomto určení, keď sám nemal ohrozené svoje právo, nedodrжал dojedanie v zmluve a nevyužil právo vyplývajúce z dohody strán, podať návrh na vklad do katastra predmetnej kúpnej zmluvy, pričom rozhodnom čase nič mu v tom nebránilo. Obrana žalobcu, tvrdená prekážka v dôsledku žalovaným 1/ podané trestné oznámenie, ktoré však nadalo až v roku 2015. Od roku 2009 do roku 2014 prebiehala realizácia pozemkových úprav. Návrh na vklad vlastníckeho práva nepodal, hoci tak mohol urobiť hociktorý z nich, Následne nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaného 1/ boli prevedené na ďalšie subjekty žalovaných v 2. až 5. rade, kde potom žalobcovi vznikol nárok len na náhradu škody v prípade preukázania opodstatnenosti nároku, ako to vyplýva aj z citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR v ods.23 odôvodnenia. Keďže žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na určení, potom, čo uzavrel kúpnu zmluvu, kde od účinnosti ukončenia pozemkových úprav, pôvodné listy vlastníctva, ako aj označenie parciel boli zrušené a nahradené novými údajmi, vznikla objektívna prekážka zápisu už neexistujúcich nehnuteľností, ktorej skutočnosti si musel byť žalobca vedomí, keď jeho otec zmluvu spisoval, nepodaním návrh na vklad, nemá byť aké právo ohrozené, ktoré už neexistuje. Tento stav si privodil vedome žalobca, nečinnosťou, keď v skutočnosti na uzavretí zmluvy nemal záujem, záujem o nadobudnutie nehnuteľností prejavil otec žalobcu, ktorý mal mať pohľadávky voči žalovanému 1/, a tým kompenzovať dlh. Žalobca sa nezaujímal ani o obsah zmluvy, ktorú podpísal, vedomí si záujmu jeho otca na jej uzavretí. Súd v dôsledku nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobcu na určenie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam žalobu zamietol.

1.14. Podľa § 255 ods.1 a 2 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

1.15. Súd priznal úspešnému žalobcovi náhradu trov konania v plnej výške, voči žalovaným 1 / až 5/.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 28. septembra 2022 sp. zn. 26Co/76/2021 rozsudok prvej inštancie potvrdil (výrok I.) a vyslovil, že žalovaní majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (výrok II.).

2.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd uviedol, že Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 365 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. e), f), h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie

(§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 1 CSP).

2.2. Predmetom konania je požiadavka žalobcu na určenie vlastníctva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území A. I., obec A. I., okres Dunajská Streda parcely registra „ E “ číslo 1784, orná pôda o výmere 11 175 m², vedené na LV číslo XXXX Okresného úradu Dunajská Streda, katastrálny odbor, pozemky parcely registra „ C “ číslo 411, orná pôda o výmere 3345 m², parc. číslo 420, orná pôda, o výmere 3524 m², parc. číslo 431, orná pôda, o výmere 2327 m², parc. č. 527, orná pôda o výmere 6000 m², parc. číslo 547, orná pôda, vo výmere 12 003 m², parcela číslo 921/1, orná pôda, o výmere 19 927 m², parcela číslo 921/2, orná pôda, o výmere 7902 m². Pozemky registra „ E “ parcela číslo 167/301, orná pôda, o výmere 110 m², parcela číslo 167/302, orná pôda, o výmere 3540 m², parcela číslo 167/401, orná pôda, o výmere 281 m², parcela číslo 167/402, orná pôda, o výmere 5730 m², parcela číslo 167/403, orná pôda, o výmere 7 m² vedené na liste vlastníctva číslo XXXX, katastrálne území K. B., obec K. B., okres Dunajská Streda, vedenom Okresným úradom Dunajská Streda katastrálny odbor. Pozemky registra „ C “ parcela číslo 447, orná pôda, o výmere 9019 m², parcela číslo 453, orná pôda, o výmere 1524 m² vedené na liste vlastníctva číslo XXXX, katastrálne územie K. B., obec K. B., vedené Okresným úradom Dunajská Streda, katastrálny odbor. Pozemky registra „ C “ parcela číslo 148/246, orná pôda, o výmere 563 m², parcela číslo 148/282, orná pôda, o výmere 240 m² vedené na liste vlastníctva číslo XXXX, katastrálne územia K. B., obec K. B. okres Dunajská Streda, vedené Okresným úradom Dunajská Streda, katastrálny odbor, ktorý žalobný petit opravil žalobca podaním dňa 20. 01. 2020, odvolávajúc sa na rozhodnutie Okresného úradu Dunajská Streda, pozemkový a lesný odbor zo dňa 30. 05. 2014, pod číslom OÚ- DS - PLO - 2014/004672 - 168, na základe ktorého bol schválený projekt pozemkových úprav v katastrálnom území K. B., ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 16. 06. 2014. Vzhľadom na túto zmenu žiadal žalobca, v opravenom petite, určenie vlastníckeho práva a spoluvlastníckeho podielu k pozemku registra „E“ o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/45, parcely číslo 1784, orná pôda, o výmere 11 175 m², nehnuteľnosti vedené na liste vlastníctva číslo XXXX, katastrálne územie A. I., obec A. I., okres Dunajská Streda, vedeného Okresným úradom Dunajská Streda katastrálny odbor. Spoluvlastnícky podiel na pozemku registra „ E “ o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/45 k parcele číslo 166/101, orná pôda, o výmere 169 m², parcely číslo 166/102, orná pôda, o výmere 6798 m², vedené na LV číslo XXX, katastrálnom území K. B., obec K. B., okres Dunajská Streda, vedené Okresným úradom Dunajská Streda, odbor katastrálny. Určenie vlastníckeho práva v celosti k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území Veľké Dvorníky, vedené na liste vlastníctve číslo XXXX, pozemky parcely registra „C “ , parc. číslo 111, orná pôda, o výmere 3345 m², parc. číslo 420, orná pôda, o výmere 3524 m², parcela číslo 431, orná pôda, o výmere 2327 m², parcela číslo 527, orná pôda, vo výmere 6000 m², parcela číslo 547, orná pôda, o výmere 12 003 m², parcela číslo 921/1, orná pôda, o výmere 19 927 m² a parcela číslo 921/2, orná pôda, o výmere 7912 m². Žiadal určenie vlastníckeho práva v celosti k nehnuteľnostiam nachádzajúce sa v katastrálnom území K. B., vedené na liste vlastníctva číslo XXXX, Okresného úradu, odbor katastrálny Dunajská Streda, pozemky parcely registra „ E “ parcela číslo 167/301, orná pôda, o výmere 110 m², parcela číslo 167/302, orná pôda, o výmere 3540 m², parcela číslo 167/401, orná pôda, o výmere 281 m², parcela číslo 167/402, orná pôda, o výmere 5730 m², parcela číslo 167/403, orná pôda, o výmere 7 m². Určenie vlastníckeho práva v celosti k nehnuteľnostiam nachádzajúce sa v katastrálnom území K. B., vedené na liste vlastníctva číslo XXXX, Okresného úradu Dunajská Streda, odbor katastra, parcela číslo 447, orná pôda, o výmere 9019 m² a parc. číslo 453, orná pôda, o výmere 1524 m², ako aj určenie spoluvlastníckeho podielu 783/6711 pozemku registra „ C “ parc. číslo 474, lesný pozemok, o výmere 6711 m², vedené na LV číslo XXXX, katastrálne územie K. B., ako aj spoluvlastnícky podiel 6504/8030 k pozemkom registra „C“, parcela číslo 148/246, orná pôda, o výmere 563 m² a parcela číslo 148/282, orná pôda o výmere 240 m², vedené na liste vlastníctva číslo XXXX, katastrálne územie K. B., obec K. B., vedené Okresným úradom Dunajská Streda, katastrálny odbor, s odôvodnením, že medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného 1/ bola dňa 18. 07. 2013 uzavretá kúpna zmluva, podpísaná žalovaným 1/, overená, úradne osvedčený podpis kúpnej zmluvy, na základe ktorej zmluva nadobudla platnosť a účinnosť, pričom návrh na vklad vlastníckeho práva predmetnej zmluvy od jej uzavretia podaný nebol.

Žalobca mal za to, že nebolo oprávnením žalovaného 1/ previesť vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam na tretie osoby a nemohli byť dobromyseľní, ktorá skutočnosť bránila nadobudnutiu vlastníckeho práva treťou osobou.

2.3. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobkyňou tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci samej, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku vo veci samej. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu žalobcovi. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

2.4. Súd prvej inštancie výsledky vykonaného dokazovania riadne vyhodnotil a na ich základe odôvodnil rozhodnutie, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje tak, ako už bolo uvedené vyššie. Odvolací súd ďalej uvádza, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov) by sa totiž malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia dôkazov jednotlivo, aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. V posudzovanom prípade súd prvej inštancie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie dokazovaním riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie aj presvedčivo odôvodnil. Okolnosti namietané žalobcom v odvolaní nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou súdu prvej inštancie.

2.5. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, sa rozumie taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúceho z ustanovenia § 191 CSP, podľa ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie v prípade, ak by zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplynuli, alebo inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že pri hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti je logický rozpor, alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje hore uvedenému zákonnému ustanoveniu. Ak nie je možné súdu v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

2.6. V prejednávanej veci odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonané dokazovanie vyhodnotil v zmysle zásad upravených v citovanom ustanovení § 191 CSP a vec aj správne právne posúdil, keď zistený skutkový stav podradil príslušnej právnej norme. Odvolateľ nesprávnosť právneho posúdenia veci vymedzoval nesprávnym, resp. nedostatočným zistením skutkového stavu, avšak nesprávnosť právneho posúdenia veci nemožno vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad, alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav. Odvolací súd sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, že tu nie je naliehavý právny záujem žalobcu na určení vlastníckeho práva.

2.7. Za danej situácie má odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie za to, že žalobca sa nemôže domáhať ochrany svojho vlastníckeho práva, keď úspech vlastníckej žaloby či žaloby na určení vlastníckeho práva predpokladá, že žalobca preukáže existenciu skutočností s ktorými právo vznik vlastníckeho práva k veci (k nehnuteľnosti) spája. Žalobe tak správne nemohlo byť vyhovieť, pre absenciu naliehavého právneho záujmu na navrhovanom určení.

2.8. Žalobca nemôže mať naliehavý právny záujem na tomto určení, pretože vzhľadom na vznik vlastníckeho práva žalovaných 2/ až 5/ po uzatvorení s nimi žalovaným 1/ kúpnych zmlúv, tieto boli síce uzavreté až po uzavretí kúpnej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným 1/ zo dňa 18. 07. 2013, avšak tieto boli uzavreté pred vznikom vlastníckeho práva žalobcu k predmetným nehnuteľnostiam vkladom do katastra nehnuteľností, naopak vklad do katastra nehnuteľností bol realizovaný až na základe právnych úkonov (nadobúdacích titulov) realizovaných medzi žalovaným 1/ ako predávajúcim a žalovanými 2/ až 5/ ako kupujúcimi (bod 11 až 14 rozsudku súdu prvej inštancie), preto žalobca nikdy nebol a ani

nemohol byť zapísaný ako vlastník nehnuteľností, ku ktorým sa domáha určenia vlastníckeho práva odvolávajúci sa na kúpnu zmluvu zo dňa 18. 07. 2013. To, že nedošlo k povoleniu vkladu (kvôli kúpnej zmluve zo dňa 18. 07. 2013 uzavretej žalobcom a žalovaným 1/) znamená, že nenastali vecnoprávne účinky (vlastnícke právo nebolo zapísané do katastra), t. j. k predmetným nehnuteľnostiam žalobca nenadobudol a ani už nemôže nadobudnúť vlastnícke právo v závislosti od uvedeného právneho úkonu.

2.9. Odvolateľ taktiež namietal, že súd prvej inštancie nevykonával dôkazy ním navrhnuté na preukázanie existencie naliehavého právneho záujmu. K tejto odvolacej námietke je potrebné uviesť, že z hľadiska naliehavosti právneho záujmu je podstatné preukázanie skutočností, ktoré musia vyplývať zo samotnej žaloby. Naliehavosť právneho záujmu sa preukazuje z procesného hľadiska a vykonávané dokazovanie je už skutkové preukazovanie nároku navrhnutými dôkazmi. Treba poukázať aj na to, že o tom, aké dôkazy súd vykoná, rozhoduje sudca, a nie strana sporu (§ 185 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná), preto bolo vecou uváženia súdu, ktorý z navrhnutých dôkazov sa rozhodne vykonať, pričom vykonanie dôkazov namietaných žalobcom v podanom odvolaní, by nemalo pre danú vec žiaden význam a neodôvodňovalo by zmenu rozhodnutia prvoinštančného súdu, ohľadne priaznivého rozhodnutia žalobcu v danej veci, pričom súd prvej inštancie konštatoval, že sa „vecou samou“ nezaoberal, keďže žalobu zamietol pre nedostatok naliehavého právneho záujmu (pozn.: ktorý sa preukazuje z procesného hľadiska).

2.10. Odvolací súd na záver konštatuje, že po preskúmaní veci nezistil ani skutkové, ani právne vady napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie vo vzťahu k výroku vo veci samej.

2.11. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešným žalovaným priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu, pričom o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodňoval ustanovením § 421 ods. 1 písm. a) CSP a ustanovením § 420 písm. f) CSP. Žalobca považuje rozsudok odvolacieho súdu za nesprávny z nasledujúcich dôvodov:

a) Podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP máme za to, že výrok I. napádaného rozsudku závisel od vyriešenia právnej otázky, „či vlastnícke právo žalobcu nepodaním návrhu na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností zaniklo“, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (Rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo/29/2010, sp. zn. 2Cdo/124/2003 a sp. zn. 2Cdo/184/2005).

Rovnako podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP máme za to, že výrok I. napádaného rozsudku závisel od vyriešenia právnej otázky „o preukázaní naliehavého právneho záujmu žalobcu na určení vlastníckeho práva“, pri ktorej riešení sa odvolací súd tiež odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (R 17/1972, Rozsudok NS SR zo 6. decembra 2012 sp. zn. 5Cdo/31/2011, Uznesenie NS SR zo dňa 23. 04. 2009 sp. zn. 3Cdo/224/2008, Rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/56/2003), resp.;

b) Podľa § 420 písm. f) CSP, keďže súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

3.1. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľ uviedol, že máme za to, že rozsudok odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení zániku vlastníckeho práva žalobcu k uvedeným nehnuteľnostiam nepodaním návrhu na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, nakoľko odvolací súd: mal vedomosť (ktorá vyplýva tak z rozsudku súdu prvej inštancie ako aj skutkového stavu vyplývajúceho z konania), že nie k všetkým žalobou napadnutým nehnuteľnostiam previedol žalovaný v 1. rade vlastnícke právo na tretie osoby pred podaním žaloby, resp. pred vydaním neodkladného opatrenia, t. j. že žalovaný v 1. rade je stále evidovaný v katastri nehnuteľností ako vlastník časti nehnuteľností napadnutých v konaní;

považoval právo žalobcu za určenie vlastníckeho práva za zaniknuté a to z dôvodu, že žalobca nikdy nebol zapísaný ako vlastník nehnuteľností a keďže nenastali vecnoprávne účinky kúpnej zmluvy zo dňa 18. 07. 2013 uzavretej medzi žalovaným v 1. rade ako predávajúcim a žalobcom ako kupujúcim, ktorej predmetom bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam žalobca ani nemohol byť zapísaný ako vlastník nehnuteľností;

čím rozsudok odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci v otázke, ktorá bola predmetom rozhodovania Najvyššieho súdu SR (t. j. dovolacieho súdu) s tým, že odvolací súd sa pri jej riešení odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

Dôkaz: Rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 28. 09. 2022 č. k. 26Co/76/2021 - 806 v spise

Rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/29/2010 - navrhujeme vyžiadať v rámci dovolacieho konania

Rozhodnutie NS SR sp. zn. 2Cdo/124/2003 - navrhujeme vyžiadať v rámci dovolacieho konania

Rozhodnutie NS SR sp. zn. 2Cdo/184/2005 - navrhujeme vyžiadať v rámci dovolacieho konania

3.2. Napriek skutočnosti, že ustálená rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR nedodržanie trojročnej lehoty v zmysle § 47 ods. 2 OZ a samotné nepodanie návrhu na vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na katastrálny odbor príslušného okresného úradu v uvedenej lehote (z akéhokoľvek dôvodu) za nemajúce vplyv na právne účinky kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade dňa 18. 07. 2013, odvolací súd sa odklonil od tejto rozhodovacej praxe dovolacieho súdu bez dôkladného odôvodnenia tohto odklonu tým, že považoval právo žalobcu za zaniknuté (bez možnosti jeho zápisu ako vlastníka nehnuteľností), pričom len konštatoval, že právo žalobcu neexistuje a preto nemôže mať návrh na určenie úspech.

3.3. Navyše si dovoľujeme podotknúť, že sa odvolací súd vo svojom rozsudku vôbec nevysporiadal so skutočnosťou nehnuteľností, pri ktorých je žalovaný v 1. rade stále zapísaný ako vlastníka nehnuteľností, čím opomenul túto skutočnosť uviesť aj keď ide o otázku zásadného právneho významu.

3.4 Máme za to, že rozsudok odvolacieho súdu v nesprávnom právnom posúdení vyriešenia právnej otázky o preukázaní naliehavého právneho záujmu žalobcu na určení vlastníckeho práva, nakoľko odvolací súd:

mal vedomosť, že žalované osoby boli a stále sú zapísané v katastri nehnuteľností ako vlastníci uvedených nehnuteľností, že žalovaný v 1. rade časť týchto nehnuteľností previedol na tretie osoby a rozhodnutie súdu môže byť podkladom pre vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností žalobu zamietol pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, pričom sa vecou samou nezaoberal;

čím rozsudok odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci v otázke, ktorá bola predmetom rozhodovania Najvyššieho súdu SR (t. j. dovolacieho súdu) s tým, že odvolací súd sa pri jej riešení odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

Dôkaz: Rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 28. 09. 2022 č. k. 26Co/76/2021 - 806 - v spise

Rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo/31/2011 - navrhujeme vyžiadať v rámci dovolacieho konania

Rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/224/2008 - navrhujeme vyžiadať v rámci dovolacieho konania

Rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/56/2003 - navrhujeme vyžiadať v rámci dovolacieho konania

3.5. Napriek skutočnosti, že ustálená rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR sa s otázkou preukázania naliehavého právneho záujmu v zmysle § 137 písm. c) CSP v prípade ak žalobca žalobou žaluje osoby, ktoré sú v katastri nehnuteľností zapísané ako vlastníci predmetných nehnuteľností a dochádza k ohrozeniu jeho vlastníckeho práva za dostatočné preukázanie naliehavého právneho záujmu, odvolací súd sa odklonil od tejto rozhodovacej praxe dovolacieho súdu bez dôkladného odôvodnenia tohto odklonu.

3.6. Na základe uvedeného je zrejmé, že odvolací súd nesprávne právne posúdil vec zániku vlastníckeho práva žalobcu ako aj nepreukázanie naliehavého právneho záujmu a mal sa zaoberať aj vecou samou a podľa vykonaného dokazovania mal vyniesť svoje rozhodnutie.

3.7. Na základe uvedeného môžeme konštatovať, že uzavretím kúpnej zmluvy zo dňa 18. 07. 2013 došlo k prevodu vlastníckeho práva zo žalovaného v 1. rade na žalobcu a jedine žalobca bol oprávnený nakladať z uvedenými nehnuteľnosťami.

3.8. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP dovolateľ uviedol, že žalobca má za to, že v predmetnej veci ani súd prvej inštancie (rozsudok zo dňa 20. 10. 2020 č. k. C/145/2016-610), ani odvolací súd (rozsudok zo dňa 28. 09. 2022 č. k. 26Co/76/2021 - 806) svoje rozsudky neodôvodnili riadne a týmto postupom bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom, pričom sa vo svojich rozhodnutiach vôbec nevysporiadali, resp. nie dostatočne, s niektorými kľúčovými skutkovými a právnymi otázkami.

3.9. Porovnaním vyhlásenia rozsudku s odôvodnením písomného vyhotovenia rozsudku je možné zistiť rozpor v ich vyhlásení a odlišnosť dôvodov v nich uvádzaných. Žalobca žiadal v odvolaní odvolací súd,

aby z hľadiska posúdenia tejto námietky sa oboznámil so zvukovým záznamom v časti vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie. Zo zvukového záznamu je zrejmé, že vyhlásenie rozsudku síce odôvodnenie obsahuje, ale ide v skutočnosti o iné odôvodnenie ako súd uvádza v písomnom vyhotovení, pričom skutočnosti uvedené v písomnom odôvodnení úplne absentujú.

3.10. Ďalej poukazujeme na absolútnu nezrozumiteľnosť rozsudku odvolacieho súdu k dôvodom, pre ktoré malo zaniknúť vlastnícke právo žalobcu k nehnuteľnostiam (ako uvádzame v bode 12 tohto dovolania), kde sa žalobca len logickými závermi domnieva na základe čoho dospel odvolací súd k tomuto záveru a to navyše k záveru, ktorý bol v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu.

3.11. Rovnako odvolací súd opomenul dôkladne odôvodniť svoje rozhodnutie o nepreukázaní naliehavého právneho záujmu (ako uvádzame v bode 15 a nasl. tohto dovolania), kde sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, pričom žalobca na túto prax poukazoval v odvolacom konaní a napriek tomu jeho rozhodnutie na túto otázku nedáva takmer žiadnu a určite nie dostatočnú odpoveď.

3.12. Na základe vyššie uvedených dôvodov žalobca navrhuje, aby dovolací súd vydal podľa § 450 CSP toto

Uznesenie

Dovolací súd ruší rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 28. 09. 2022 č. k. 26Co/76/2021 - 806 vo výroku I. a vec vracia Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie.

Súd priznáva žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu.

4. Žalovaný 1/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobcu navrhol, aby dovolací súd dovolanie zamietol ako nedôvodné. Žalovaný 4/ a 5/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobcu uviedli, že argumentácia dovolateľa uvedená v jeho dovolaní neobstoí, dovolanie nie je dôvodné, a preto ho navrhli v celom rozsahu zamietnuť. Žalovaný 2/ a 3/ sa písomne k dovolaniu žalobcu nevyjadrili.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod [§ 420 písm. f) CSP] zároveň aj dôvodné. Ak totiž dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 CSP, potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z väd uvedených v tomto ustanovení (spôsobujúcich tzv. „zmätočnosť“ rozhodnutia) znamená nielen splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zároveň zakladá aj jeho dôvodnosť.

6. Z ustanovenia § 420 písm. f) CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

7. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré

(porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu, a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

8. Z ustanovenia § 387 ods. 3 CSP vyplýva, že odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami/námietkami uvedenými v odvolaní.

9. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

10. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

11. V preskúmvanej veci došlo podľa názoru dovolacieho súdu postupom odvolacieho súdu k naplneniu znakov vady podľa § 420 písm. f) CSP spočívajúcej v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia v podstatnej otázke, od ktorej záviselo správne rozhodnutie veci.

12. Dovolaťel' v dovolaní výslovne namietal, že odvolací súd opomenul dôkladne odôvodniť svoje rozhodnutie ohľadne nepreukázania naliehavého právneho záujmu na predmetnej žalobe.

13. Otázkou naliehavého právneho záujmu sa zaoberal súd prvej inštancie v bodoch 19, 20, 21, 25 a 27 a právne uzavrel, že žalobca nepreukázal v priebehu konania naliehavý právny záujem na tomto určení, keď sám nemal ohrozené svoje právo, nedodrжал dojednanie v zmluve a nevyužil právo vyplývajúce z dohody strán podať návrh na vklad do katastra predmetnej kúpnej zmluvy, pričom v rozhodnom čase mu nič v tom nebránilo. Odvolací súd v otázke naliehavého právneho záujmu v bodoch 13, 14, 15, a 16 uviedol, že sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, že tu nie je naliehavý právny záujem žalobcu na určení vlastníckeho práva, keď úspech vlastníckej žaloby, či žaloby na určenie vlastníckeho práva predpokladá, že žalobca preukáže existenciu skutočností, s ktorými právo vznik vlastníckeho práva k veci (k nehnuteľnosti) spája. Žalobca nemôže mať naliehavý právny záujem na tomto určení, pretože vzhľadom na vznik vlastníckeho práva žalovaných 2/ až 5/ rade po uzatvorení s nimi žalovaným 1/ (kúpnych zmlúv, tieto boli síce uzavreté až po uzavretí kúpnej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným 1/) zo dňa 18. 07. 2013, avšak tieto boli uzavreté pred vznikom vlastníckeho práva žalobcu k predmetným nehnuteľnostiam vkladom do katastra nehnuteľností, naopak vklad do katastra nehnuteľností bol valorizovaný až na základe právnych úkonov (nadobúdacích titulov) realizovaných medzi žalovaným 1/ ako predávajúcim a žalovanými 2/ až 5/ ako kupujúcimi.

14. Z odôvodnenia otázky naliehavého právneho záujmu súdmi nižších inštancií je zrejmé, vzhľadom na zistený skutkový stav, že súdy sa náležite nevysporiadali s otázkou naliehavého právneho záujmu žalobcu na predmetnej žalobe napriek skutočnosti, že ustálená rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR

sa s otázkou preukázania naliehavého právneho záujmu v prípade, ak žalobca žalobou žaluje osoby, ktoré sú v katastri nehnuteľností zapísané ako vlastníci predmetnej nehnuteľnosti a dochádza k ohrozeniu jeho vlastníckeho práva, za dostatočné preukázanie naliehavého právneho záujmu.

14.1. Rozhodnutie odvolacieho súdu v otázke naliehavého právneho záujmu je nezrozumiteľné podľa dovolacieho súdu aj v tom, že odvolací súd sa stotožnil s právnym posúdením v otázke naliehavého právneho záujmu so súdom prvej inštancie, i keď predtým oznámil stranám, že to bude posudzovať podľa § 80 písm. c) OSP (viď výzva z 19. januára 2022 na č. l. 780), o čom v odôvodnení odvolacieho súdu nie je ani zmienka.

14.2. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal ani s námietkou dovolateľa, uvedenou v odvolaní ohľadne dôvodov vyhlásených a dôvodov písomných súdom prvej inštancie ohľadne naliehavého právneho záujmu.

14.3. V tejto súvislosti neobstojí ani odôvodnenie odvolacieho súdu (bod 16 Krajského súdu), že žalobca nemôže mať naliehavý právny záujem na určení pre vznik vlastníckeho práva žalovaných v 2/ až 5/ rade.

15. Odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu je pre nezrozumiteľnosť dôvodov nepreskúmateľné, a to do takej miery, že nerešpektovaním pravidla riadneho odôvodnenia rozhodnutia súdu došlo v konaní k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f) CSP. Vada tejto povahy je dôvodom, ktorý zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale zároveň aj jeho dôvodnosť. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená v tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 420 CSP, dovolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu.

16. So zreteľom na uvedené dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 CSP v spojení s § 450 CSP).

17. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.